

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon száma 12).
Fiume, Clotild utca (Via Clotilde) 4. szám. I. em.
Nyomda telefonszáma lapzárta előtt 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ

ELIPISTÉNYI AK HÍRLEVTÉREK ÉS ÚJDEKÉN:
Egész évre . . . 42 kor. || Negyed évre . . . 11.— kor
Fél évre . . . 21 || Egy hóra . . . 3.75
EGYES SZÁM ÁRA FIUMBAN 14 PILLÉR,
Hivatalos hirdetések millimétersora 60 fil.

„A Tengerpart” az egyetlen fiumei lap, a mely előzetes cenzura alatt

Senki se reménykedett

Burián békeakciójának sikerében, a közvélemény már eleve is szkepszissel fogadta ezt a kezdeményezést és amint az ántánt részéről eddig érkezett válaszok igazolják: teljes joggal. Az ántánt nem akar megegyezést, hanem folytatni kívánja a központi hatalmak megsemmisítésére irányuló hadjáratát. Ez derül ki Wilson tegnap nyilvánosságra került harcias nyilatkozatából. A „pacifista” elnök olyan messze megy elvakultságában, hogy még abban az esetben se volna hajlandó a megegyezéses békéről tárgyalni, ha a központi hatalmak kijelentik, hogy minden fentartás nélkül elfogadják Wilson 14 „béképontját”.

Mit akart Burián? Hogy üljenek össze a felek kényszer és kötelezettség nélkül való megbeszélésre. Még a hadműveletek is tovább folyhattak volna azonközben. Lehet a béke érdekében szerényebb kívánságot támasztani? A béke, a világnyomor megszüntetése érdekében nem érdemes szóba állani az ellenféllel? Mi a szándéka annak, aki a lumine megtagad minden békés kísérletet? Kell még több, mint a Wilson Clémenceau és Balfour tájékoztató, fogesikorgó mostani nyilatkozata. Ezek után nem lehet háborus uszításról beszélni, ha szövetségeseinkkel együtt kijelentjük, hogy nincsen más boldogulás, mint kitartani, míg ellenségeink támadása meg nem tört, míg arra a belátásra kényszerülnek, hogy a háboru folytatásával csak többet veszítenek, mint amennyit nyerhetnek; míg az ántánt latens érdekellentétei nyílt viszályá nem törnek ki, mely előbb-utóbb szétrobbantja.

Ha e háboru az ellenfél győzelmével végződik, a következmények elől nem menekül senki ép bőrrel: a széles néprétegek el sem képzelhető nyomorba jutnak, mert hiányozni fog munkaalkalom; kis és nagytőke teljesen megszűnik, mert az ellenfél az utolsó tizfilléresig ráteszi kezét ércfedezetünkre, az értékpapírt és papírpénzt akkor sajtesomogolására használhatnánk; az ingatlan birtok hasonló sorsra fog jutni, mint a francia forradalom idején az egyházi vagyon, azzal a különbséggel, hogy az assignátákat nem mi, hanem terüinkre az ellenség fogja kibocséjtani. A háboru végtelen szenvedést, bánatot és förtelmet hozott fejünkre; de mind e szörnyűség gyermekek ártatlan játéka ahhoz képest, amit az ántánt győzelmes békéje hozhat. A középhatalmak ingó és ingatlan nemzeti vagyona nem lesz elég, hogy

vele ellenségeink számláját kifizessük, melyet hadikárpótlás címén fel fog állítani, elvetemültségünkől könnyen elvárható, hogy az ókor leigázott rabszolgáink sorsára jutunk.

Mérhetetlen komor és sötét a távlat, mely előbünk tárul egy vesztés hadjáratával. Ezért ma, amidőn hallottuk ellenfeleink választát, csak egy jelszavunk lehet: kitartani a végletekig! És éppen ellenségeink magatartásából merithetjük a reményt, hogy további áldozataink nem lesznek hiábavalók. Vajjon tényleg csak a túlaradó temperamentum készítette Wilsont arra, hogy egy órával külföldi miniszterünk jegyzékének vétele után már felhatalmazta Lansingot a rideg tagadó válasz megadására? Egy ily horderejű javaslatot, amilyen Burián békejegyzése, komoly államférfiu tényleg egy óra alatt elintézhet? De ha Wilson a maga részéről tulteszi magát minden komolyságon, milyen szövetséges viszony lehet az, amelyben az egyik szövetséges így elébe vág többi szövetségesének? Le lehet-e, szabad-e ily imiens fontosságú kérdésben másképen dönteni, mint az összes szövetségesek előzetes meghallgatásával? Avagy máris annyira fojultak a dolgok, hogy Wilson joggal dönt egyedül az ántánt legéletbevágóbb kérdéseiben, a többi pedig csak mint szolgálatkész visszhang utána üvölti a mester harsogó szavait? És ha úgy van, mit szól ahhoz a gögös Albion? Nem hisszük, hogy a viszonyok ellenségeinknél már annyira volnának, sőt éppen Wilson gyanus sietése arra enged következtetni, hogy a békéről való felfogás a szövetséges ellenfeleknél és első sorban éppen Angliánál nem egyöntetű már és hogy Wilson, aзи tudva, gyors váiazzával befejezett tény elé sietett állítani szövetségeseit. Ha így áll a dolog és igen sok jel mellett szól e felfogásnak, akkor ezt bátran mondhatjuk a vég kezdetének, mert ha az Egyesült Államok cinökének az erőszakos lépésével egyrészt sikerült is ideig-óráig a már is jelentkező ellentéteket áthidalni és a fenyegető schismát elhalasztani, ugy másrészt a brit büszkeség sosem fogja megbocsájtani a parvenü szövetségesnek. Abban a pillanatban, amelyben Anglia elsőse szövetségesei által csorbát szenved, a brit orozlán belsejében megszűnik szövetséges lenni és csak idő kérdése, hogy szövetséges-e! megéreztesse karmainak hatalmát.

Burián jegyzéke látszólag nem érte el célját, míg nem ülünk le a tárgyalási asztalhoz. Az ántánt gyűlölettől elvakult, a kudarc félelmében megsiketült államférfiai még tombolnak; hadseregei újabb vérözönárán kísérlék meg a véggyőzelem kicsikarását, de az ántánt szenvedő népei tudják, hogy az ut a békéhez nyitva áll és e népek mind hangosabban fogják kérdezni, hogy vezéreik miért nem térnek erre az utra? Anglia pedig abban a pillanatban fog nyulni a nyujtott békejobb után, amelyben a saját népe ellen örjöngő Lloyd Georget, Landsdowne és rohamosan szaporodó hívei józan és önérzetes szózata által leszavazzák.

Uj offenziva az olasz fronton?

Kedden válaszol Anglia Burián békejegyzékére - Az ántánt diplomáciai tanácsot létesít a békejavaslatok megvizsgálására

A tegnapi vezérkari jelentéseket tegnap Legújabb-rovatunk végén közöltük.

CLEMENCEAU TAVASZRA VÁRIA A DÖNTÉST.

PARIS, szept. 24. Clemenceau megtekintette Reims megsérült részeit, kijelentette, hogy a háboru vége már nincsen messze, csak még ezen a télen át kell kitartani.

BURIÁN A KIRALYNAL.

BÉCS, szept. 24. Öfelsége ma külön kihallgatáson fogadta Burián gróf külügyminisztert.

TÖRÖK HIVATALOS JELENTÉS.

KONSTANTINÁPOLY, szept. 24. A török vezérkar jelenti: Palesztinában a Jordánnál is megkezdett visszavonulásunk tervszerűen folyik. Csapataink mindenütt bátor ellenállást fejtenek.

HELFFERICH LEMONDOTT A MOSZKVAI KÖVETSEG VEZETESERŐL.

BERLIN, szept. 24. A Wolff-ügynökség arról értesül, hogy Helfferichet kívánságára felmentették az orosz követi állásától. A kancellár kívánságára kijelentette, hogy hajlandó korábbi tevékenységét folytatni és a békétárgyalások előmunkálatait vezetni.

LEGI TÁMADÁS KONSTANTINÁPOLY ELLEN.

KONSTANTINÁPOLY, szept. 25. Szombaton és vasárnap éjjel ellenséges repülőgépek megkísérelték Konstantinápolyt megtámadni. Semmi kárt nem okoztak.

A DREZDAI VASUTI KATASZTRÓFA ÁLDOZATAI.

BERLIN, szept. 24. A Drezda melletti vasuti szerencsétlenségnek eddig 32 halottja és 28 sebesültjét számlálták meg.

HIREK.

A POLITIKÁBAN MINDIG SOK BAJT

okozott a kellő tisztán látás hiánya, ha a dolgok intézésében kuszált fogalomzavar lett uralkodó. Így vagyunk most is abban a kérdésben, melyet mostanában nap-nap után délszláv kérdés címén tárlnak elé.

Nekünk délszláv kérdésünk nincs. Van Ausztriának, ahol a szlovének délszláv állam néven a csehek módjára önálló államot akarnak alakítani. Mert hogy mi ehhez a magyar korona jogos birtokállományából egy tenyérnyit is adjunk, arról nagyon természetesen szó se lehet. Tehát nekünk ez nem kérdés. Nálunk csak Dalmácia és Bosznia-Hercegovina rendezéséről lehet szó. De ez egész más kérdés. És olyan kérdés, ami tulajdonképpen megint nem kérdés, mert mindkettő hovátartozandósága a mi jogunk szempontjából nagyon tisztán áll.

Mindkettőre történeti jogunk van. Dalmáciát Horvátország útján a magyar koronához kell visszacsatolni, ahová jog szerint tartozik. Annak idején a mi történeti jogunk ellenére csatolták tényleg Ausztriához. Wekerle programjában is nagyon helyesen benne van a visszacsatolás, amint annak idején a Házban bejelentette. Ez ellen ugyan az osztrák miniszterelnök sietett nyomban tiltakozni. De erre nem adunk semmit, egy jogtalanságot a hosszas fennállás még nem tesz jogossá. Bosznia-Hercegovinára szintén történeti jogunk van. Ferenc Józsefnek az annexiót bejelentő 1908. október 5-iki kéziratában is benne van: „tekintettel azokra az ősi kötelezettségekre, melyek díszelődeink a magyar trónon ezen országokhoz fűzték“.

Micsoda uralkodói jogokat terjeszthetett ki Ferenc József az annektált tartományokra, ha nem a magyart? Valami osztrák-magyart, birodalmi? Azt nem, mert olyan minden. Bosznia-Hercegovinát tehát közvetlenül, nem Horvátország útján, amint a horvátok szeretnék, de amit a bosnyákok se akarnak, Magyarországhoz kell csatolni. Ez az egyetlen jogos megoldás és Wekerle is ezt képviseli.

Ezért Ausztriának mi semmiféle rekompenciációval nem tartozunk és ilyet nem adhatunk. Különösen nem hozható ez kapcsolatba a lengyel kérdéssel. Bosznia és Hercegovinára szükségünk van, mert csak dél felé van utunk kulturái, politikai és gazdasági terjeszkedésre és fontos, hogy balkáni pozíciónk magyar kézben legyen. Ezért itt semmi alkunak helye nincsen Ausztriával.

Lássunk tisztán tehát ezekben a dolgokban és ne engedjük, hogy szerzett jogainktól politika vagy illetéktelen befolyások elűssenek.

— **Uj törvény az árdrágítók ellen.** Budapesti tudósítók telefonálják: A kormány tagjai elhatározták, hogy az árdrágítók ellen újabb törvényt terjesztenek a parlament elé. Az új törvényjavaslat már elkészült és az szigorú rendszabályokat fog életbeléptetni. Az árdrágítás ezentúl nem kihágás, hanem vétség, sőt büntetett lesz és nem elzárás, hanem fogház és börtön, sőt fegyház lesz a büntetése és ehhez képest az árdrágítók elleni eljárást kivesszük a rendőrbírók kezéből és minden ilyen ügyben törzényszék fog ítélni.

— **Kisbék lesznek a postai utalványok.** A kereskedelemügyi miniszter rendelete értelmében a postai utalvány őrlepek kisebbített alakban állíthatnak elő. Ehhez képest a postahivatalok utalványbélyegző gépei is átalakítottak.

nak. A posta felhívja ennélfogva a nagyobb készlettel rendelkező bankok és cégeket, hogy készleteiket a posta és távirtdahivatal által közlendő időig használja fel, ha pedig ez nem állna módjukban, a postahivatalnál új őrlepekkel cseréljék be, nehogy az utalványok fölvétele körül nehézségek keletkezzenek.

— **Nem lesz újságpapír.** Budapesti telefonálják tudósítók: A magyar sajtót újra a papírhány veszedelme fenyegeti. Az osztrák és német papírgyárosok makacsul elzárkóznak a magyar sajtó papírszükségletének kielégítése elől. — Szerényi József kereskedelemügyi miniszter már régebben hosszasan tárgyalt az osztrákokkal és németekkel a papírkérdésről és a legerélyesebb föllépésével sem volt képes olyan eredményt elérni, hogy a magyar sajtónak megfelelő mennyiségű papírt biztosíthasson.

— **Országos szervezet árucikkbehozatalára.** Budapesti telefonálják tudósítók: A kereskedelmi és iparkamarák, továbbá hasonló egyesületek elhatározták, hogy egy közös országos szervezetet állítsanak föl, a mely teljesen altrisztkus alapon hivatva lesz ruházati és más cikkeket külföldről beszerezni és az árut minden haszon nélkül kereskedők közt szétosztani. A tömörülés tagja lehet minden legális kereskedő akinek 1914. előtti iparigazolványa volt. Az igazgatósági tagok, továbbá az ügyvezetők teljesen díjtalanul, minden fizetés vagy tiszteletdíj nélkül látják el hivatalukat és ellenőrzik, hogy a behozott áru önköltségi áron jusson a kereskedőhöz. Az eddigi tervek szerint Svájból, Ulaniából és Orosz-Lengyelországból fognak nagymennyiségű és mindenfajta ruházati cikket, textilárut, selymet, vásznat behozni. Azonkívül tervbe van véve Svájból zsebórákat importálni. Az alakulásban részt vesznek többek közt Lányi Leó v. b. t. t., a budapesti kereskedelmi és iparkamara elnöke, báró Ullmann Adolf, az Országos Iparegyesület elnöke, Székács Antal udvari tanácsos, Klein Gyula, a Magyar Általános Hitelbank igazgatója és több pénzügyi előkelőség.

— **Az októberi kenyérjegyek és új élelmiszeri iverk kiosztása.** Mától kezdve kiosztásra kerülnek az október havára szóló kenyérjegyek, melyek egész heten át, t. i. szeptember 28-áig átvethetők. Mindazok, akik e határideig nem jelentkeznek az átvételre, elvesztik igényüket a hó első felére. Egyidejűleg egy ellenőrzési iverk is kapnak, amely a fel által lesz kitöltendő és vizsgálomaztatandó október hó 10-éig a városi közlelmiszeri hivatalhoz. Minden könyveske csak egy ellenőrzési iverk lesz ellátva, ezért a militarizált gyárak és az államvasutak alkalmazottaknak szóló ellenőrzési iverk átvételéről a közlelmiszeri hivatal annak idején fog intézkedni. Ezért most csak azok jelentkezhetnek, akik a várostól kapnak élelmiszereket.

— **Az idegenek eltávolítása Fiuméből.** A mint A Tengerpart már jelentette, a fiumei államrendőrség a kormánynak az idegen honosok eltávolítására vonatkozó rendelete alapján nagyszabású akciót indított meg, amelynek a célja, hogy a közellátás megkönnyítésére azokat a külföldieket, akiknek Fiumében nincs állandó foglalkozásuk, a város területéről eltávolítsa. A Grazer Tagespost szeptember 22-iki számában ezzel kapcsolatban azt írja, hogy a fiumei államrendőrség a városból eltávolítja a cseheket. Az államrendőrség főkapitánysága ma erre vonatkozólag sajtóközleményt adott ki, amelyben megállapítja, hogy a Grazer Tagespostnak ez a híradása horvátországi lapok közlésein alapszik és egyben szükségesnek tartja hangsúlyozni, hogy a rendőrséget a kiutasítások tekintetében nemzetiségi szempontok egyáltalában nem vezetik, hanem kizárólag azokat a külföldieket utasítják ki, még pedig nemzetiségre való különbség nélkül, akik a produktív munkában nem vesznek részt és csak az egyre nehezebbé váló közellátásnak esnek a terhére.

— **A hajógépipari szakiskola előadásai.** A m. kir. állami hajógépipari szakiskolában a kánfűtő-tanfolyam előadásai szerdán, azaz szeptember hó 25-én este 7 órakor kezdődnek.

— **Nagy zsírempészes Vukováron.** Pár hét előtt Vukovár állomáson három vagon zsírt és szalonnát koboztak el, melyet Németországba akartak kicsempészni. A vizsgálatot ebben az ügyben a vukovári járási hatóság folytatta le és az ottani német kikötő-parancsnokság cáfolatával szemben a következőket állapította meg: A horvát leszámítoló bank vinkovcei fiókja az intézetnek nem is létező vukovári fiókja címére 16.000 kgr. szalonnát küldött. A bank Vukováron még 10.000 kgr. szalonnát vásárolt Hidegh ottani hentestől és az egész mennyiséget a vukovári német Hafenkommendo által oda dirigált német vagonokba rakták be. Ezeket a vagonokat deszkákkal rakták körül, hogy azt a látszatot keltsék, mintha a vagonokban deszka volna berakva. A rakománynak a Belgrád mellett levő Velika Plana állomásra kellett volna jutnia, hogy onnan egy német terményszállító (Ceres) vonattal a cseh-szász határon fekvő Schluckenauba, állítólag az ottani nickel-bánya részére szállíttassék. A vukovári vasuti hivatalnoknak jelezték e csempészáruk megérkezését és 4000 koronát ígértek neki, ha a három vagon akadálytalanul tovább engedi. A hivatalnok azonban jelentést tett az esetről, mire megindult a vizsgálat. Krncevics hivatalnoknak, aki a vizsgálatot vezette, 100.000 korona jutalmat helyeztek kilátásba, ha az egész ügyet eltussolja; ép úgy megakarták vesztegetni a nyomozó esendőket is. A vizsgálatot ez alatt folytatták és az egész ügyet az országos kormányhoz terjesztették be, mely most úgy határozott, hogy az elkobzott áru maximális áron eladandó és pedig egy-egy vagon a zágrábi tisztviselőgyűlésnek, a zágrábi katonai hadbiztoságnak és a vukovári községi közlelmiszeresnek.

— **A magánhivatalnokok ruházata.** Az Országos Népruházati Bizottság megkezdte a magánalkalmazottak részleges ruhaellátását olyként, hogy egyelőre 6000 koronánál kisebb törzs fizetésű férfi és női magánalkalmazottak 25 százalékát látja el egy-egy ruhával. A Kereskedelmi és Magánhivatalnokok Egyesülete felhívja az ellátásban résztvenni óhajtó magánalkalmazottakat, hogy ebbeli szándékukat legkésőbb szeptember hó végéig az egyesület titkárnak, Tanzer Tivadarnak (Fiume, postafiók 167.) bejelentésük. Későbbi bejelentések figyelembe nem vétetnek. A bejelentés a munkaadó által láttamozott iverk nyújtandó be.

— **Aranyossy Nusit Pozsonyba szerződtették.** Aranyossy Nusit, a pozsonyi színtársulat volt primadonnáját, aki az elmúlt idényben a kolozsvári Nemzeti Színháznak volt a tagja, Polgár igazgató újból szerződtette. A primadonnának most kellett volna Pozsonyba érkeznie, de Aranyossy Nusit Kolozsvárról Pozsonyba utaztatásban spanyol beteg lett. Tegnapi érkezett sürgöny szerint azonban három nap múlva utnak indul és így az igazgatóság — szombat és vasárnapra — Aranyossy Nusival tüzte ki a „Sztambul rózsáját“; ugyancsak ez operetben lép fel Buday Ilonka, a társulat új szubrettje is.

— **Ejjeli támadás egy őrvezető ellen.** Vasárnap éjszaka a drenovai rendőrség őrvezetője, Szigeti Lajos ellenőrző útján volt Drenova alközségben. Fél 1 óra körül szembe találkozott egy hangos társasággal, mint utóbb kitudódott, a három Superina-testvérral, a kik a Belvederen laknak. A társaságukban egy leány is volt és mert hangosan énekeltek, Szigeti csendre intette a társaságot. Szóváltás közben a Superina testvérek egyike, aki a haditengerészet matróza, öccse kezéből kivett egy vastag botot és Szigeti fejbe vágta, aki azonnal eszméletlenül, véresen esett össze. Szigeti felesége, ki szemtanuja volt a támadásnak, beszaladt a közeli lakanyába segítségért, ahonnan a rendőrök meztláb, kezükbe fegyverrel siettek a helyszínére és segítséget nyújtottak az eszméletlenül fekvő Szigeti őrvezetőnek. Három rendőr üldözőbe vette a támadókat, kiknek a sötétség leple alatt sikerült elmenekülniök. Szigeti a mentők kocsijával később a kórházba szállították, ahol csak hétfőn este nyerte vissza eszméletét, állapota azonban súlyos, mert agyrázkódást szenvedett. A Superina-testvérek közül a rendőrség kettőt már tegnap este letartóztatott, a harmadikat pedig keresik. A letartóztatottakat ma reggel hallgatták ki.

HIREK.

A POLITIKÁBAN MINDIG SOK BAJT

okozott a kellő tisztán látás hiánya, ha a dolgok intézésében kuszált fogalomzavar lett uralkodó. Így vagyunk most is abban a kérdésben, melyet mostanában nap-nap után délszláv kérdés címén tálnak élénk.

Nekünk délszláv kérdésünk nincs. Van Ausztriának, ahol a szlovének délszláv állam néven a csehek módjára önálló államot akarnak alakítani. Mert hogy mi ehhez a magyar korona jogos birtokállományából egy tenyérnyit is adjunk, arról nagyon természetesen szó se lehet. Tehát nekünk ez nem kérdés. Nálunk csak Dalmácia és Bosznia-Hercegovina rendezéséről lehet szó. De ez egész más kérdés. És olyan kérdés, ami tulajdonképpen megint nem kérdés, mert mindkettő hovátartozandósága a mi jogunk szempontjából nagyon tisztán áll.

Mindkettőre történeti jogunk van. Dalmáciát Horvátország utján a magyar koronához kell visszaesatolni, ahová jog szerint tartozik. Annak idején a mi történeti jogunk ellenére csatolták tényleg Ausztriához. Wekerle programjában is nagyon helyesen benne van a visszaesatolás, amint annak idején a Házban bejelentette. Ez ellen ugyan az osztrák miniszterelnök sietett nyomban tiltakozni. De erre nem adunk semmit, egy jogtalanságot a hosszas fennállás még nem tesz jogossá. Bosznia-Hercegovinára szintén történeti jogunk van. Ferenc Józsefnek az annexiót bejelentő 1908. okt. 5-iki kéziratában is benne van: „tekintettel azokra az ősi kötelezettségekre, melyek díszelődeink a magyar trónon ezen országokhoz fűzték”.

Micsoda uralkodói jogokat terjesztett ki Ferenc József az annektált tartományokra, ha nem a magyart? Valami osztrák-magyart, birodalmi? Azt nem, mert olyan minden. Bosznia-Hercegovinát tehát közvetlenül, nem Horvátország utján, amint a horvátok szeretnék, de amit a bosnyákok se akarnak, Magyarországhoz kell csatolni. Ez az egyetlen jogos megoldás és Wekerle is ezt képviseli.

Ezért Ausztriának mi semmiféle rekompenciációval nem tartozunk és ilyet nem adhatunk. Különösen nem hozható ez kapcsolatba a lengyel kérdéssel. Bosznia és Hercegovinára szükségünk van, mert csak dél felé van utunk kulturái, politikai és gazdasági terjeszkedésre és fontos, hogy balkáni pozíciónk magyar kézben legyen. Ezért itt semmi alkunak helye nincsen Ausztriával.

Lássunk tisztán tehát ezekben a dolgokban és ne engedjük, hogy szerzett jogainktól politika vagy illetéktelen befolyások elűssenek.

— **Uj törvény az árdrágítók ellen.** Budapesti tudósítónk telefonálja: A kormány tagjai elhatározták, hogy az árdrágítók ellen újabb törvényt terjesztenek a parlament elé. Az új törvényjavaslat már elkészült és az szigorú rendszabályokat fog életbeléptetni. Az árdrágítás ezentúl nem kihágás, hanem vétség, sőt büntett lesz és nem elzárás, hanem fogház és börtön, sőt fegyház lesz a büntetése és ehhez képest az árdrágítók elleni eljárást kivesszük a rendőrbíróságok kezéből és minden ilyen ügyben törzényszék fog ítélni.

— **Kisbbszerek lesznek a postai utalványok.** A kereskedelemügyi miniszter rendelete értelmében a postai utalvány őrlepek kisebbített alakban állíttatnak elő. Ehhez képest a postahivatalok utalványbélyegző gépei is átalakítottak.

nak. A posta felhívja ennél fogva a nagyobb készlettel rendelkező bankok és cégeket, hogy készleteiket a posta és távirtdahivatal által közlendő időig használja fel, ha pedig ez nem állna módjukban, a postahivatalnál új őrlepekkel cseréljék be, nehogy az utalványok fölvétele körül nehézségek keletkezzenek.

— **Nem lesz újságpapír.** Budapesti telefonálja tudósítónk: A magyar sajtót újra a papírhiány veszedelme fenyegeti. Az osztrák és német papírgyárosok makacsul elzárkóznak a magyar sajtó papírszükségletének kielégítése elől. — Sztéryenyi József kereskedelemügyi miniszter már régebben hosszasan tárgyalt az osztrákokkal és németekkel a papírkérdésről és a legerélyesebb föllépésével sem volt képes olyan eredményt elérni, hogy a magyar sajtónak megfelelő mennyiségű papírt biztosíthasson.

— **Országos szervezet árucikkbehozatalára.** Budapesti telefonálja tudósítónk: A kereskedelmi és iparkamarák, továbbá hasonló egyesületek elhatározták, hogy egy közös országos szervezetet állítsanak föl, a mely teljesen altruisztikus alapon hivatva lesz ruházati és más cikkeket külföldről beszerezni és az árut minden haszon nélkül kereskedők közt szétosztani. A tömörülés tagja lehet minden legális kereskedő akinek 1914. előtt iparigazolványa volt. Az igazgatósági tagok, továbbá az ügyvezetők teljesen díjtalanul, minden fizetés vagy tiszteletdíj nélkül látják el hivatalukat és ellenőrzik, hogy a behozott áru önköltségi áron jusson a kereskedőhöz. Az eddigi tervek szerint Svájból, Ulmiából és Orosz-Lengyelországból fognak nagy mennyiségű és mindenfajta ruházati cikket, textilárut, selymet, vásznat behozni. Azonkívül terve van véve Svájból zsebképeket importálni. Az alakulásban részt vesznek többek közt Lányczy Leó v. b. t. t., a budapesti kereskedelmi és iparkamara elnöke, báró Ullmann Adolf, az Országos Iparegyesület elnöke, Székács Antal udvari tanácsos, Klein Gyula, a Magyar Általános Hitelbank igazgatója és több pénzügyi előkelőség.

— **Az októberi kenyérjegyek és új élelmiszeri iverk kiosztása.** Mától kezdve kiosztásra kerülnek az október havára szóló kenyérjegyek, melyek egész héten át, t. i. szeptember 28-áig átvehetők. Mindazok, akik a határideig nem jelentkeznek az átvételre, elvesztik igényüket a hó első felére. Egyidejűleg egy ellenőrzési iverk is kapnak, amely a fél által lesz kitöltendő és visszaszármaztatandó október hó 10-éig a városi közlelmiszeri hivatalhoz. Minden könyveske csak egy ellenőrzési iverk lesz ellátva, ezért a militarizált gyárak és az államvasutak alkalmazottaknak szóló ellenőrzési iverk átvételéről a közlelmiszeri hivatal annak idején fog intézkedni. Ezért most csak azok jelentkezhetnek, akik a várostól kapnak élelmiszereket.

— **Az idegenek eltávolítása Fiuméből.** A mint A Tengerpart már jelentette, a fiumei államrendőrség a kormányhoz az idegen honosok eltávolítására vonatkozó rendelete alapján nagyszabású akciót indított meg, amelynek a célja, hogy a közlelmiszeri megkönyvitésére azokat a külföldieket, akiknek Fiumében nincs állandó foglalkozásuk, a város területéről eltávolítsa. A Grazer Tagespost szeptember 22-iki számában ezzel kapcsolatban azt írja, hogy a fiumei államrendőrség a városból eltávolítja a cseheket. Az államrendőrség főkapitányának ma erre vonatkozólag sajtóközleményt adott ki, amelyben megállapítja, hogy a Grazer Tagespostnak ez a híradása horvátországi lapok közlésein alapszik és egyben szükségesnek tartja hangsúlyozni, hogy a rendőrséget a kiutasítások tekintetében nemzetiségi szempontok egyáltalában nem vezetik, hanem kizárólag azokat a külföldieket utasítják ki, még pedig nemzetiségre való különbség nélkül, akik a produktív munkában nem vesznek részt és csak az egyre nehezebbé váló közlelmiszernek esnek a terhére.

— **A hajógépipari szakiskola előadásai.** m. kir. állami hajógépipari szakiskolában a kánfűtő-tanfolyam előadásai szerdán, azaz f. hó 25-én este 7 órakor kezdődnek.

— **Nagy zsirempészes Vukováron.** Pár hét előtt Vukovári állomáson három vagon zsirt és szalonnát koboztak el, melyet Németországba akartak kivesempészni. A vizsgálatot ebben az ügyben a vukovári járási hatóság folytatta le és az ottani német kikötő-parancsnokság cáfolatával szemben a következőket állapította meg: A horvát leszámítoló bank vinkovcei fiókja az intézetnek nem is létező vukovári fiókja címére 16.000 kgr. szalonnát küldött. A bank Vukováron még 10.000 kgr. szalonnát vásárolt Hidegh ottani hentestől és az egész mennyiséget a vukovári német Hafenkommendo által oda dirigált német vagonokba rakták be. Ezeket a vagonokat deszkákkal rakták körül, hogy azt a látszatot keltsék, mintha a vagonokban deszka volna berakva. A rákományok a Belgrád mellett levő Velika Plana állomásra kellett volna jutnia, hogy onnan egy német terményszállító (Ceres) vonattal a cseh-szláv határon fekvő Schlukenauba, állítólag az ottani nickel-bánya részére szállíttassék. A vukovári vasúti hivatalnoknak jelezték e csempészárú megérkezését és 4000 koronát ígértek neki, ha a három vagon akadálytalanul tovább engedi. A hivatal azonban jelentést tett az esetről, mire megindult a vizsgálat. Krncevics hivatalnoknak, aki a vizsgálatot vezette, 100.000 korona jutalmat helyeztek kilátásba, ha az egész ügyet elnyomolja; ép úgy megakarták vesztegetni a nyomozó esendőőket is. A vizsgálatot ez alatt folytatták és az egész ügyet az országos kormányhoz terjesztették be, mely most úgy határozott, hogy az elkobzott áru maximális áron eladandó és pedig egy-egy vagon a zágrábi tisztviselőegységnek, a zágrábi katonai hadbiztonságnak és a vukovári községi közlelmiszernek.

— **A magánhivatalnokok ruházata.** Az Országos Népruházati Bizottság megkezdte a magánalkalmazottak részleges ruhaellátását olyként, hogy egyelőre 6000 koronánál kisebb törzs fizetésű férfi és női magánalkalmazottak 25 szalékát látja el egy-egy ruhával. A Kereskedelmi és Magánhivatalnokok Egyesülete felhívja az ellátásban résztvevni óhajtó magánalkalmazottakat, hogy ebbeli szándékukat legkésőbb f. hó végéig az egyesület titkárnak, Tanzer Tivadarnak (Fiume, postafiók 167.) bejelentésük. Későbbi bejelentések figyelembe nem vétetnek. A bejelentés a munkaadó által láttaozott iverk nyújtandó be.

— **Aranyossy Nusit Pozsonyba szerződötték.** Aranyossy Nusit, a pozsonyi szintársulat volt primadonnáját, aki az elmúlt idényben a kolozsvári Nemzeti Színháznak volt a tagja, Polgár igazgató újból szerződöttette. A primadonnának most kellett volna Pozsonyba érkeznie, de Aranyossy Nusit Kolozsvárról Pozsonyba utaztában spanyol beteg lett. Tegnap érkezett sürgöny szerint azonban három nap múlva utnak indul és így az igazgatóság — szombat és vasárnapra — Aranyossy Nusival tűzte ki a „Stambul rózsájá“-t; ugyanez az operettben lép fel Buday Ilonka, a társulat új szubrettje is.

— **Ejjeli támadás egy őrzető ellen.** Vasárnap éjszaka a drenovai rendőrség őrzetője, Szigeti Lajos ellenőrző utján volt Drenova alközségben. Fél 1 óra körül szembe találkozott egy hangos társasággal, mint utóbb kitudódott, a három Superina-testvérrrel, a kik a Belvedere-n laknak. A társaságukban egy leány is volt és mert hangosan énekeltek, Szigeti csendre intette a társaságot. Szóváltás közben a Superina testvérek egyike, aki a haditengerészet matróza, öccse kezéből kivett egy vastag botot és Szigetit fejbe vágta, aki azonnal eszméletlenül, véresen esett össze. Szigeti felesége, ki szemtanuja volt a támadásnak, beszaladt a közeli lakanyába segítségért, ahonnan a rendőrök meztláb, kezükbe fegyverrel siettek a helyszínre és segítséget nyújtottak az eszméletlenül fekvő Szigeti őrzetőnek. Három rendőr üldözőbe vette a támadókat, kiknek a sötétség leple alatt sikerült elmenekülniök. Szigetit a mentők kocsijával később a kórházba szállították, ahol csak hétfőn este nyerte vissza eszméletét, állapotja azonban súlyos, mert agyrázkódást szenvedett. A Superina-testvérek közül a rendőrség kettőt már tegnap este letartóztatott, a harmadikat pedig keresik. A letartóztatottakat ma reggel hallgatták ki.

— Kovács Márta férjhez ment. A pozsonyi színház volt primadonnája, Kovács Márta pénteken Szombathelyen házasságot kötött Stirling Rudolfal.

— Ujabb letartóztatás a petróleumcsempészek ügyében. Abban a petróleumcsempészesi ügyben, amely miatt a rendőrség Stefancich Viktor tengerészkapitány és társai ellen büntető eljárást indított, tegnap újabb letartóztatás történt. Kiderült ugyanis, hogy Crnkovic Iván dalmáciai 52 éves bőrkereskedő szintén részes a csalásban, amennyiben a kicsempésztett 30.000 liter petróleumból 2000 litert 8 koronás árba megvásárolt a csempészekről és azt 10 koronával eladta. Miután ez a ténykedése a büntető törvénykönyvbe ütköző orgazdaság, a rendőrség tegnap letartóztatta. Egyébként a rendőrség a petróleumcsempészet ügyében erősen folytatja a vizsgálatot, hogy mindazokat az orgazdákat kinyomozza, akik Stefancichéktől a csempésztett petróleumból vásároltak.

— A mai tőzsde. Budapesti tudósítónk telefonálja: A mai prolongáció és az osztrák, valamint német belpolitikai viszonyok miatt a tőzsde kedvetlen. Megnyitó árfolyamok: Magyar Hitel 1370—62, Osztrák Hitel 890—91, Jelzálog 570—69, Leszám. Bank 820—22, Agrár 1053—49, Magyar Bank 958—57, Hazai 638—39, Ganz 638—39, Rima 1175—69, Schlick 514—06, Nasici 3345—35, Általános Készlet 2150.

— Apollo Mulató (Via Al. Volta 6.) Esténként pont 8 órától előadás, utána kabaré.

LEGU JABB.

AZ ANTÁNT DIPLOMÁCIAI TANÁCSOT LÉTESÍT A BEKEJAVASLATOK MEGVIZSGÁLÁSÁRA.

GENF, szept. 24. A Times arról értesül, hogy az antánt a versaillesi haditanács mintájára diplomáciai tanácsot fog létesíteni, hogy a későbbre várható pozitív békeajánlatokat, amelyeket a központi hatalmak fognak tenni, teljes felelősség mellett vizsgálja felül.

KEDDEN VALASZOL ANGLIA BURIANNAK.

GENF, szept. 24. A Times szerint az angol válaszcímre kedden küldik el régi diplomáciai szokás szerint. A tartalmát átadásig még nem hozták nyilvánosságra.

A KÖZPONTI HATALMAK EGYÜTT HARCOLNAK AZ ÖSSZES FRONTOKON.

SZOFIA, szept. 24. A központi hatalmak hadseregei mindenütt vállvetve harcolnak a közös ellenség ellen. Nyugaton osztrák és magyar hadseregek harcolnak, az olasz fronton bolgárok, a Cserna-hajlásában pedig a németek segítik a mieinket, más zászlóaljok is vannak már uton. A szükséges zászlóaljakat hadosztályok fogják követni.

BOLGAR VEZÉRKARI JELENTÉS.

SZOFIA, szept. 24. A főhadiszállás közli Macedóniából: A Csernától nyugatra súlyos harcokat vívtunk nagyobb ellenséges erőkkel. A Cserna és a Vardar közti szöglet arcvonalának visszavonása után egységeinket új állásokba vittük Prileptől délre.

A FRANCIA TENGERALATTJÁRÓ ELSÜLYESZTŐJE.

BÉCS, szept. 24. Illetékes helyről közlik, hogy annak a tengeralattjárónak, mely a dóni folyónál egy francia tengeralattjárót elsüllyesztett, Seyffertitz Hugo báró sorhajóhadnagy volt a parancsnoka, aki Trapp sorhajóhadnagy parancsnoksága alatt részt vett a Leon Gambetta francia páncélos cirkáló és egy olasz tengeralattjáró elsüllyesztésében.

A monarchia hadserege offenzívára készül az olasz fronton? Olasz lapok azt követelik, hogy az olasz hadsereg lépjen ki a defenzívából

CHIASSO, szept. 24. Az olasz lapok egyre hangosabban követelik, hogy az olasz hadsereg hagyjon fel a defenzívával és kezdjen erőlyes támadást.

A Messaggero a Times jelentése nyomán azt írja, hogy a monarchia hadserege német csapatok segítségével legközelebb nagyszabású támadást fog indítani az olasz fronton

Az Epoca, Orlando miniszterelnök lapja a sajtó ofenzívát követelő közleményeivel foglalkozva kijelenti, hogy az olasz hadsereg nem elég erős arra, hogy offenzívát kezdjen és ehhez kellene, hogy az antánt monóvirozó, vagy tartalék-hadsereget küldjön az olasz frontra.

A német szociáldemokrata párt részvétele a kormányzatban A német politika irányításának parlamentizálása

BERLIN, szept. 24. A német szociáldemokrata párt hivatalos lapja, a Vorwaerts közli azokat a feltételeket, amelyek mellett a párt hajlandó résztvenni a kormányzatban. Ezek a feltételek a következők:

1. Az új kormány tegye magáévá a birodalmi gyűlés tavaly júliusi békerezolúcióját, jelentse ki, hogy belép a népek szövetségébe és elhatározza a háború utáni általános leszerelést.

2. kifogástalan nyíltsággal tegyen kijelentést a belga kérdéssel, Szerbia és Montenegró helyreállításáról,

3. a breszt-litovszki és a bukaresti békekötés

téseknél nem szabad az általános békekötés akadályát képezni,

4. Elzász-Lotharingiának messzemenő autonómiát kell kapnia,

5. a birodalom vezetése egységesített és a kormány legyen felelős a parlamentnek és végül

6. a gyülekezési és sajtószabadság korlátozásai teljes mértékben szüntessenek meg

Beavatott berlini politikai körökben azt hiszik, hogy a nagynémetek heves ellenzése ellenére ezeket a feltételeket el fogják fogadni és a szocialisták részvételével már legközelebb új kormány alakul.

NEMET TENGERALATTJÁRÓK BRAVERJAI AZ AMERIKAI PARTOKNÁL.

BERN, szept. 24. Az amerikai lapok a német tengeralattjáróknak az amerikai partoknál elért sikereiről és támadásairól írnak. A tengeralattjárók különösen sok petróleum szállítóhajót süllyesztettek el. Az egyik elsüllyesztett hajó kapitánya, aki sokáig volt a foglya a németeknek, az egy új new-yorki vendéglőben felismerte azt a német tengeralattjáró-tisztet, aki csónakkal partra szállt híreket gyűjteni. Egy másik német tengeralattjáró-tiszt egy elfogott amerikaiak megmutatta azt a színházjegyet, mellyel napokkal előtt egy színházi előadást hallgatott végig.

ANGOL GYŐZELEM PALESZTINÁBAN.

LONDON, szept. 24. Angol jelentés Palesztinából: Csapataink hétmérföldes előrehaladást tettek. Tartják a Nazirettet és a Jordánon át vezető utakat. Eddig 18.000 foglyot és 123 ágyút zsákmányoltunk.

ANGOL LÉGI TÁMADÁS NEMET KOHÓK ELLEN.

LONDON, szept. 24. A Reuter-ügynök cég jelenti: Angol légi haderők 21-ére yirradóra 15.000 tonna bombát dobtak a hagendingeni és más német kohókra és találatokat értek el. Az angol gépek mind visszatértek.

TALAAAT BASA A HÁBORU FOLYTATÁSÁRÓL.

BERLIN, szept. 24. A német-török egyesület Talaat basa nagyvezér tiszteletére fényes fogadtást rendezett, melyen a nagyvezér hangoztatta, hogy az Isten és a civilizált emberiség előtt mindenha bebizonyíthatjuk, hogy a véres harcot önállóságunk és becsületünk védelmére folytatjuk, amire az államoknak éppúgy joguk van, mint az egyéneknek. Az emberiség nagy barátja, a német császár elsőnek nyújtott békeajánlatot, mely elől ellensegeink meghátráltak, mert azt csapdának képezték.

KIRALYI RENDELET AZ IRORSZAGI VEDKÖTELEZETTSÉGRŐL.

ROTTERDAM, szept. 24. Londonból jelentik, hogy a parlament megnyitására, október 2-re királyi rendeletet várnak, amely az ir-

országi kötelezettségről fog intézkedni, mert a toborozás Irországban a várt 50.000 önkéntes helyett csupán hétezer embert eredményezett. A lojális ulsteri grófságban is visszamaradt a jelentkezés a várt eredmény mögött.

TANÁCSKOZÁS A DÉLSZLAV KÉRDÉSÉRŐL.

BÉCS, szept. 24. A délszlav kérdésben tanácskozások folynak. Vasárnap Spitzmüller dr. közös pénzügyminiszter volt a királynál audiencián. Részben Tisza telefonjelentése alapján újabb kihallgatáson jelenik meg, de döntés előtt még Wekerlét, Hussareket, Buriánt és Sarkotits tábornokot kívánja az uralkodó meghallgatni. Valószínű, hogy átmeneti megoldással próbálkoznak. A trialista és az ugynevezett magyar megoldás között egyidejűleg a horvát alkotmány megfelelő kiépítéséről is gondolkodnak. Bosznia horvát mintára képviselőket küldene a magyar országgyűlésbe és a delegációba is.

VEZÉRKARUNK MAI JELENTÉSE.

BUDAPEST, szept. 24. (Hivatalos.) A tiri déli hárévonalon tüzérési és járőrharok. Canove és a Monte di Val Bella közötti fensíkon az ellenség tegnap új támadásokra indult. A Monte Cisemolon, amelyen az ellenség a támadást megelőző tüzérési tüzet a legnagyobb heveségüvé fokozta, francia és olasz csapatoknak sikerült behatolni vonalainkba. Egy ellenlökésünk visszazúzte árkaiba az ellenséget. A Monte Tombától északra visszavertük az ellenséget ama kísérlettel, hogy közeledjek állásainkhoz. A nyugati harctéren és Albániában nem történt jelenteni való esemény.

Szöveg folytatása a IV. oldalon).

Apróhirdetések.

Egy komolyabb uri leány ismeretséget kötne egy 23 éves körüli fiatal emberrel. Ajánlatok „Remény” jellegre a kiadóba küldendők.

Gyors- és gépirás. Magyar, német, olasz gyorsírás és gépirás különböző rendszerű gépeken. Tanulás bármikor megkezdhető. Cím: Viale Deák 2. (Gyorsírókör).

Egy hálószoba berendezés és több butor eladó. Via Quarnero 2. II. em. udvar bal.

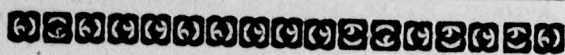
A MAI NÉMET JELENTÉS.
BERLIN, szept. 24. A nagy főhadiszállás jelenti:

**Rupprecht trónörökös
hadosportja:**

Dixmuidentől északnyugatra és Yperntől északra sikertelenül vállalkozásokban 70 foglyot ejtettünk. Moevrestől északra visszavertük az ellenség részleges támadásait. A csatornaszakaszon Arrastól délre a tüzérségi tevékenység fokozódott.

Boehn vezérezredes hadosportja:

Villers-Guislainától délre és Tpechtyl ketre helyi támadásokkal visszafoglaltuk a többi harcok során az ellenség kezén maradt árkok egy részét és foglyokat ejtettünk. Az ellenség ellenőrkését visszautasítottuk. Az Oron-patak és a Somme között a tüzérségi harc este megélenkült. Rumay hadnagy 41-ik légi győzelmét aratta. A többi hadosportoknál nem volt különösebb jelenteni való esemény. Elénk felderítő tevékenység a Champagneban.

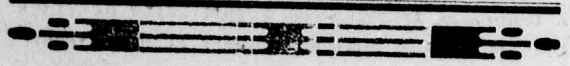
Dr. STEFFICH ALCIDE

sebész-orvos

RENDEL d. e. 11-től 12-ig.

Lakik: Corso Re Francesco Giuseppe I. 35. szám
I. emelet.

Telefonszám 14—22.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA
a városi toronymellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés a zonnai és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpapok, az összes ásványvizek, toalettcikkék, szépségkészítmények stb. stb.

A világitási rendelet

határozatait a fényhatás
csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM

félwattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsrاملámpákat

Újságárúsító rikkancsok

PELDANYONKÉNT 2 FILLER KERESÉTTTEL FELVÉTTETNEK „A TENGERPART” KIADÓHIVATALÁBAN VIA CLOTILDE 4. SZ. I. EMELET. ÁTLAGOS NAPI KERESÉTT 2—3 KOR.

Fodrásznó,

két prima elsőrangú erő, ki vezető állásban már működött, azonnalra felvétetik. Havi fizetés 150—200 korona és teljes ellátás, vagy 400 kor. fix. Express ajánlatok Kertész Rezsóné női fodrász üzletébe Pécséit, Kardos Kálmán-utca 15. *Magyar nyelv tudása nem okvetlenül szükséges.*

Őszibarack és mindenféle fajgyümölcs, vegyes főzelék, **zöldség** féle és paradicsom továbbá a legfinomabb **felvágottak** és jó minőségű **kolbász** nagyban és kicsinyben kapható

Gaal Marianna

kolbászáru, gyümölcs és zöldség üzleteiben.

Főüzlet: Fiume, Corso 30. Telefon 17.31.

Fiókuzet: Fiume, Viale Deák 30.

Telefon 17—37.

Quarnero kávéház

FIUME, Via Lod. Kossuth

ESTENKENT EGY ELSŐRENDŰ

BÉCSI HÖLGYZENEKAR.

hangversenye.

Kezdeté 8 órakor

Beléptidij nincs

Számos látogatást kér

MINOLLI HERMANN tulajdonos

BUDAI

szálló és kávéház. Fiume, Deák-Korzó.
Minden nap este 8-tól 12-ig DE MAYO
LEO szalonzenekarával hangversenyez.

Kitűnő kávéházi italok.

Tulajdonos BUDAI KAROLY

Nyomatott a „Lloyd” Nyomda R. T.
nyomdájában.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart”
lapkiadóvállalat (Murai Jenő).

„LLOYD” NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG FIUME, VIA CIOTTA 27.

(AZ OSZTRAK-MAGYAR
BANKKAL SZEMBEN)..

Mindennemű nyomtatvány
izléses előállítása

Nagy raktár irodai és levél-
papirokbán, borítékokban, má-
solókönyvekben, selyemmásoló,
indigo és karbonpapirban ..

TELEFON 400.

FIUME
VIA CIOTTA 27.

Postafiók 122.

Viszketegséget, sömört, ráht
a leggyorsabban elmulaszt a dr. Fleisch-féle ere-
deti törvényesen védett

Skaboform kenőcs

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti peccés-
tes, dr. Fleisch-félét kérjünk. Próbatétele 3.—K.,
nagy tétele 5 K., családi adag 12 korona.
Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy
direkt a készítőnél: dr. Fleisch E. „Korona”
gyógyszertára Győr.
Vételénél a „Skaboform” védjegyre ügyeljünk!

ELSŐ

HORVÁT TAKARÉKPÉNZTÁR

Alaptőke 15 millió. - Tartalékok 27 millió kor.

FIUMEI FIÓK, Corso 28

Üzletágak: Betétek takarékkönyvecs-
kékre, folyó- és csekk-számlára. Váltók le-
számítására. Értékpapírok bizományi véte-
le és eladása. Váltók és szelvények beszedé-
se. Jelzálogkölesönök értékpapírokra és in-
gatlanokra. 4½% adómentes záloglevelek
kiadása, melyek mindennemű tőke, többek
között árvapénzek és katonai óvadékok,
elhelyezésére alkalmasak.

A „Két Eperfa” vendéglő

elsőrendű magyar konyha. Ebéd menü: Leves,
főzelékfeltétel (10 deka hus) tészta (15 deka) 11.—
korona, ugyanez kicsi 6.— kor. Havi előfizetés-
ebéd-vaesora K. 240.—. Kitűnő italok kaphatók.
Tisztelettel

Weisz Jenő

vendéglős.

Via Valseurigna 10.

Azonnali belépésre kerestetik perferkt
magyar és német

gyors- és gépirónó

Ajánlkozónok írásbeli ajánlatokkal szemé-
lyesen jelentkezzenek a Torpedógyár igaz-
gatóságánál fél 9 és 12 óra között.

IMPERIAL

szálló és kávéház, Viale Deák.
Fényes berendezésű kávéház. Mo-
dern szálló 40 elegáns szobával.
Lift, villany, fürdők. Szives párt-
fogást kér Panny Perencz
tulajdonos.